

ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Трембовецький В.В., здоб. ОС «магістр»,
Єнін С.О., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **С.І. Василюшин**
Державний біотехнологічний університет

Аграрний сектор України є ключовою складовою економіки, але його розвиток стикається з численними викликами, зокрема, у сфері фінансового управління та бухгалтерського обліку. Сучасний підхід до цих питань передбачає активне використання бухгалтерських програмних продуктів.

Трансформація обліку є об'єктивним явищем у результаті посилення процесів цифровізації світової економіки та запровадження в облікову практику діджитал-технологій (діджиталізації). Діджиталізація економіки сприяла появі новітніх інтегрованих систем обробки та зберігання фінансової інформації, тому на зміну традиційним формам обліку прийшла автоматизована, яка базується на використанні комплексу програмного забезпечення, що автоматизує до 90 % усіх ручних операцій бухгалтера [1].

Як влучно підкреслюють І. Крюкова, С. Руденко та О. Накісько, «потреба бізнесу і управління у якісній, повній та прозорій інформації буде лише збільшуватись. При цьому, з урахуванням світових трендів і вимог, зростатимуть саме інформаційні запити у сфері можливостей і результатів сталого господарювання, своєчасне задоволення яких можливо лише за рахунок сталого бухгалтерського обліку на засадах цифровізації» [2, с. 182].

Однією з очевидних тенденцій в сучасному бухгалтерському обліку є перехід до цифрових технологій. Аграрні підприємства в Україні все більше використовують бухгалтерські програмні продукти для автоматизації процесів обліку та фінансового управління. Це дозволяє підприємствам збільшити ефективність своєї роботи, зменшити ймовірність помилок та швидше реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Іншою важливою тенденцією є зростання популярності хмарних бухгалтерських програмних продуктів. Вони надають підприємствам можливість працювати з даними з будь-якої точки світу, забезпечуючи при цьому високий рівень захисту інформації та можливість швидкої інтеграції з іншими системами.

Серед основних програмних продуктів які знайшли поширення в практиці роботи бухгалтерських служб аграрних підприємств:

- програми для автоматизації обліку: Microsoft Dynamics365 Business Central, SAP Business One, Net Suite, Zoho Books, Xero, Quick Books, Fresh Books; MASTER Бухгалтерія, Дебет Плюс, ISPro, Agrianalytica, Book Keeper, SMARTFIN.UA, Універсал ERP, Н-profit, UIS.WMS, Sivers Торгівля, Zarplata 24 та ін.

- програми для електронного документообігу: Deals, Schrif, EDIN, Вчасно, FREDO та ін.;

- програми для формування звітності: Електронний кабінет платника податків, Єдине вікно подання електронної звітності (безкоштовні сервіси від ДПС України), MEDocIS, iFin, ERP Foss, Арт-звіт плюс, Соната та ін.;

- програми для інвентаризації: Dilovod, EVIDEI, ERPJS, INVENTORY та ін [3].

На думку Л. Цимбал, «сьогодні українські агрокомпанії мають стратегічне значення задля забезпечення стабільності економіки в цілому, зважаючи на стратегічне значення експорту зерна та інших продовольчих культур. Вони також займають лідируючі позиції щодо впровадження діджитал-концепції управління виробництвом» [4 , с. 111].

Серед основних проблемних аспектів розвитку процесів діджиталізації в аграрних підприємствах України найбільш поширеними є:

- низька технологічна готовність (багато аграрних підприємств в Україні все ще мають обмежену доступність до технологічних рішень і недостатню кваліфікацію персоналу для ефективного використання цифрових інструментів);

- високі витрати на впровадження (діджиталізація може потребувати значних витрат на придбання програмного забезпечення, обладнання та навчання персоналу, що може бути важким для більш малих аграрних підприємств з обмеженими ресурсами);

- відсутність інфраструктури (у деяких регіонах України інфраструктура зв'язку та доступу до Інтернету може бути обмеженою або нестабільною, що ускладнює впровадження хмарних та онлайн-систем);

- відсутність стандартизації та сумісності (різноманітність бухгалтерських програмних продуктів та їх низька сумісність може ускладнювати обмін даними між різними системами, що може призвести до дублювання роботи та помилок);

– сприйняття з боку персоналу (навіть якщо технологічні засоби доступні, персонал може чинити певний опір до їх використання через страх перед змінами або недостатню підготовку);

– кібербезпека (аграрні підприємства часто працюють з великим обсягом конфіденційної інформації, тому захист цих даних є критично важливим. Однак, недостатність обізнаності з питань кібербезпеки та відповідних заходів може призвести до ризиків порушення безпеки даних).

Однією з головних перспектив використання бухгалтерських програм є підвищення ефективності управління аграрними підприємствами. Завдяки автоматизації процесів обліку, менеджмент отримує швидкий доступ до актуальних даних та може приймати більш обґрунтовані управлінські рішення.

Ще однією перспективою є підвищення рівня фінансової прозорості та довіри. Використання бухгалтерських програмних продуктів дозволяє підприємствам підтримувати високий стандарт обліку, що є важливим для приваблення інвестицій та розвитку бізнесу.

Таким чином, бухгалтерські програмні продукти стають необхідним інструментом для сучасних аграрних підприємств України. Вони дозволяють підприємствам підвищити ефективність своєї діяльності, забезпечуючи швидкий доступ до актуальної інформації та підвищуючи рівень фінансової прозорості. Зростаюча популярність цих продуктів свідчить про те, що вони будуть лише набирати обертів у майбутньому, сприяючи подальшому розвитку аграрного сектору країни.

Інформаційні джерела

1. Василішин С. Удосконалення важелів управління діджиталізаційними ризиками економічної безпеки та формування кібербезпеки облікової системи. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 1. С. 97–110.

2. Крюкова І.О., Руденко С.В., Накісько О.В. Цифровізація як інструмент забезпечення сталого обліку. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип. 77. С. 178-184.

3. Нежид Ю. Діджиталізація системи обліково-інформаційного забезпечення як інструмент інноваційного розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-66> (дата звернення: 19.04.2024).

4. Цимбал Л. Діджиталізація українських компаній як механізм конкурентної боротьби на глобальному ринку зернових. *Облік і фінанси*. 2022. № 4 (98). С. 107-113.